

2.3 Senjorų savanorystės galimybių plėtra

...

VIDA GREIČIUVIENĖ,
VISUOMENINĖS ORGANIZACIJOS „SENJORŲ PASAULIS“ ĮKŪRĖJA

**SENJORŲ
PASAULIS**

Senjorų savanorystės veikla „Senjorų pasaulyje“ atsirado pastebėjus, kad „Senjorų pasaulio“ klubo moterys mėgsta susitikti neformaliai pabendrauti. Organizacijos komandoje pagalvojome, kad būtų prasminga, jeigu susitikimai nebūtų tik kavos gėrimas. Taip gimė mintis skleisti savanorystės idėjas tarp vyresnio amžiaus žmonių. Besidomėdama sveika gyvensena, senėjimu ir su tuo susijusiais dalykais bei besisukdama amžėjančių artimųjų rate supratau, kad savanoriška veikla itin prisideda prie ilgaamžiškumo. Būti aktyviam, išeiti iš namų ir turėti socialinio bendravimo galimybę turi didžiulę reikšmę vyresnio amžiaus žmogaus gyvenimo kokybei.

Užsidegę idėja parengėme projektą „Senjorų savanorystės galimybių plėtra“, kurį, dalyvaudami Atviros Lietuvos fondo programoje „Verta!“ ir finansuojamą Europos Sąjungos lėšomis, vykdome nuo 2024 m. rugsėjo 1 d.

Projekte siekiame stiprinti senjorų pilietinį ir demokratinį dalyvavimą per kelias veiklas:

- Lietuvos senjorų informavimą apie galimybę užsiimti savanoriška veikla.
- Senjorų savanoriškos veiklos koordinavimo sistemos sukūrimą.
- Ryšių su senjorus savanorius priimančiomis organizacijomis, institucijomis ir įmonėmis užmezgimą.
- Senjorų skatinimą įsitraukti į savanorystės pagrindų vykdomas veiklas.

Projektą skiriame ir į veiklas traukiame senatvės pensijos sulaukusius žmones, baigusius darbinę karjerą, patiriančius vienišumą, norinčius aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime ir būti naudingiems, tačiau susiduriančius su

sunkumais rasti organizaciją, kuri priimtų savanoriauti. Pasiteisinus pirmajam projekto etapui, kurio metu planuojame sutelkti 30 savanorių senjorų 3 apskrityse (Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos) ir surasti 10 savanorius priimančių organizacijų arba įstaigų, tikslinės grupės apimtį plėsimė ir toliau. Kviesime į savanorystę ištraukti platesnį senjorų ratą: patiriančius atskirties, netekties išgyvenimus, jaučiančius savirealizacijos stoką, turinčius žemą savivertę, bet tuo pačiu ieškančius būdų, kaip sveikai ir aktyviai išgyventi amžėjimo metą. Antrąjį savanorystės skatinimo etapą jau pradėjome vykdydami projektą „[NVO „Senjorų pasaulis“ institucinis stiprinimas ir senjorų savanoriškos veiklos organizavimas](#)“

Pirmieji projekto „Senjorų savanorystės galimybių plėtra“ renginiai ir patirtys įvyko 2024 m. „Senjorų savaitėje“ Palangoje. Gausiai susirinkusiems į renginius, skirtus sveikai gyvensenai, kritiniam mąstymui ir pan., senjorams buvo pristatyta savanorystės idėja, jie paskatinti pagalvoti, kaip galėtų savo energiją įlieti į pagalbos stokojančių įstaigų ir organizacijų veiklą.

„Senjorų savaitės“ renginys, 2024 m., Palanga. „Senjoro pasaulio“ archyvo nuotrauka.

Eidami link „Senjorų pasaulio“ narių įgalinimo tapti savanoriais jų motyvaciją žadinome ir skatinome įvairiais būdais. Vienas jų–savanorystės pavyzdžiai, kaip antai „Sidabrinės linijos“ savanorių patirtis arba 2024 m. Paryžiaus vasaros olimpiados savanorio Arūno Šimeliausko [pasakojimas](#).

Kitas būdas–srities specialistų paskaitos ir pašnekesiai apie savanorystės prasmę, naudą ir skatulius. Pavyzdžiui, Mykolo Romerio universiteto Edukologijos ir socialinio darbo instituto lektorė dr. Neringa Kurapkaitienė, knygos „Darbo su

savaniais pagrindai“ autorė bei savanorystės konsultantė, užsiimanti tyrimais apie jaunų žmonių mokymąsi savanoriaujant, papasakojo apie solidarumo prasmę savanorystėje. Mokslininkė pabrėžė du pagrindinius savanorystės motyvus: NORĄ ir VALIĄ. Be valios galime norėti ir nieko nedaryti, būtent valia yra svarbiausias „variklis“ įgyvendinant savo norą. Anot mokslininkės, nustatyta, kad savanorystė tampa išgyvenimų, pasidalijimų ir pasikeitimo, susisaistymo, bendrystės ir pripažinimo vieta.

Mokslininkės mintis iliustruoja „Senjorų pasaulio“ savanorių ir bendruomenės narių dalyvavimas vienių⁹ dirbtuvėse. Tai nebuvo tik rankdarbių užsiėmimas, tai buvo prasmingas bendravimo ir kūrybos momentas, puoselėjantis solidarumą ir bendrystę tarp skirtingų kartų, Lietuvos pilietiškumą ir istorinę atmintį. Savanorystė tapo ne vien paslauga, o dvipusiu procesu–duodamas laikas ir energija sugrįžo praturtintu emociniu ryšiu, prasmės jausmu ir pasididžiavimu prisidedant prie dovanėlės su Lietuvos simboliu gamybos.

„Senjorų pasaulio“ narės vienių dirbtuvėse. „Senjoro pasaulio“ archyvo nuotrauka.

Siekdami rezultato, o dar labiau savo veiklos kviečiant senjorus savanoriauti įprasminimo, ėmėmės ir konkrečių žingsnių: suvedėme savanorių ieškančias įstaigas su aktyvios veiklos ieškančiais senjorais. Šiai dienai mūsų organizacijos nariai savanoriauja vienuolikoje įstaigų/organizacijų. Pavyzdžiui, Valstybinio

⁹#Lietuvos vienis, kitaip #Lietuvos vėliavėlės yra Lietuvos valstybės ir kariuomenės simboliai.

ansamblio „Lietuva“ spektakliuose vaikams „Pelėda Drulija“ pasitikome ir į salę lydėjome vaikų grupes iš darželių ir mokyklų, palaikėme bendrą tvarką koncertų metu. Tai darome ir Šeiko šokio teatro renginiuose.

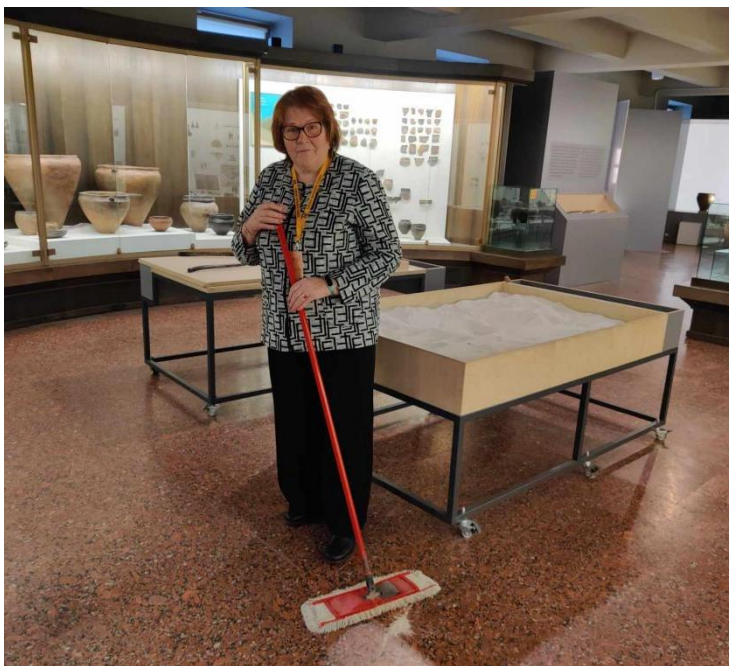
Vilniaus lopšelyje–darželyje „Auginu vaiką“ ir Klaipėdos lopšelyje–darželyje „Nykštukas“ skaitome pasakas lopšelinukų ir darželinukų grupėse. Įdomią patirtį savanorės senjorės turėjo palaikydamos tvarką VšĮ *4Future* organizuotoje Drugelių parodoje.

Savanorės Lina ir Aldona Drugelių parodoje. „Senjoro pasaulio“ archyvo nuotrauka.

Labai daug gerų emocijų, nepaisant ir tam tikro nuovargio, savanorės patyrė Muziejų nakties renginiuose–jos savanoriavo Lietuvos nacionalinio muziejaus padaliniuose: Istorijų namuose, Bastėjoje, Senajame Arsenale, Signatarų namuose, Varnelio namuose–muziejuje.

„Savanorystė Muziejų naktyje mums buvo pirmoji, kuomet skirtinguose objektuose vienu metu turėjo būti savanoriai. Ne iš karto pavyko užpildyti visus objektus žmonėmis, nes ilgas laikas, nepažįstama veikla kėlė klausimų ne vienam savanoriui „Ar sugebėsiu?“–dalinosi išpūdžiais savanorių koordinatore Lina Petronienė.

Savanorystės akimirka muziejuje. „Senjoro pasaulio“ archyvo nuotrauka.

Džiugu, kad iš pačių savanorių ir muziejaus darbuotojų [atsiliepimų](#) paaiškėjo, kad „pirmas blynas“ neprisvilo ir mes turėsime unikalią galimybę dalyvauti vieną kartą metuose vykstančios Kultūros nakties savanorystėje Vilniuje.

Norėdama atkreipti senjorų dėmesį į savanorystę ir nors kiek jiems atsidėkoti už įsijungimą į šią veiklą mūsų komanda ieško galimybių savanoriauti kultūros srityje, kad savanoris po to galėtų likti koncerte ar spektaklyje. Tačiau neapsiribojame vien kultūros įstaigomis. Mūsų savanoriai jau laukiami VŠĮ Socialinės integracijos institute (*Senjoro*), dienos centruose VŠĮ „Senjorų avilys“ ir VŠĮ „Keturlapis dobilas“, Lietuvos mokslų akademijoje...

Ir sąrašas vis ilgėja...

Mūsų komandai labai smagu matyti, kad įsijungę į savanorystę senjorai pasijunta reikalingi, nes jaustis reikalingam svarbu kiekvienam žmogui. Neretai išėjus į pensiją kasdienybėje atsiranda tuštuma ir kyla klausimas, ką dabar daryti, kaip įprasinti savo laiką ir išnaudoti sukauptą gyvenimo patirtį. Savanorystė tampa puikia galimybe pajvairinti gyvenimą naujomis spalvomis. Ji ne tik leidžia padėti kitiems, bet suteikia prasmės–dalindamiesi patirtimi senjorai jaučiasi reikalingi ir galintys įsitraukti į visuomenės gyvenimą. Radę prasmingą, o dar labiau

asmeninius interesus atspindinčią veiklą, jie mielai neria į savanorišką veiklą, dėl šios jų gyvenimas įgauna naujų spalvų, didėja sąmoningumas, keičiasi požiūris į visuomenėje vykstančius svarbius reiškinius.

Savanoriai Lietuvos etnografijos muziejuje. „Senjorų pasaulio“ archyvo nuotrauka.

Mūsų projektą aprašome [čia](#)

Projektas „Senjorų savanorystės galimybių plėtra“ finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Atviro Lietuvos fondo požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei Atviros Lietuvos fondas negali būti laikomas už juos atsakingas.

**Finansuoja
Europos Sąjunga**